

Vergaderjaar 2009–2010

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 690

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 januari 2010

Hierbij zend ik u het verslag van de vergadering van de Ecofin Raad van 18 en 19 januari 2010 te Brussel. De voorlopige agenda van de Eurogroep en Ecofin Raad van 15 en 16 februari 2010 te Brussel is nog niet bekend. Kort voor het AO en de Ecofin Raad zal zoals gebruikelijk, de geannoteerde agenda aan uw Kamer worden gezonden.

De minister van Financiën,
W. J. Bos

Algemeen

Op 18 en 19 januari vonden de Eurogroep en de Ecofin Raad plaats in Brussel. Minister Bos was namens Nederland aanwezig bij de Eurogroep. Staatssecretaris de Jager vertegenwoordigde Nederland bij de Ecofin Raad.

De belangrijkste uitkomsten uit deze Ecofin Raad zijn het aannemen van Raadsconclusies over de tekort- en schuldstatistieken van Griekenland en de bereikte overeenkomst over de Richtlijn bijstand bij invordering. Het officiële verslag van de Ecofin Raad, de conclusies over de Griekse statistieken en het bereikte akkoord over de Richtlijn bijstand bij invordering zijn te vinden op:

- http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/112456.pdf
- http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/112445.pdf
- http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/112444.pdf

1. Economische en financiële situatie

Tijdens de Eurogroep en de Ecofin Raad is zoals gebruikelijk gediscussieerd over de economische en financiële situatie. Commissaris Almunia gaf een kort overzicht van de economische situatie. De meest recente cijfers geven aanleiding tot licht optimisme maar de economische omstandigheden blijven fragiel en het herstel wordt nog regelmatig onderbroken door incidenten zoals onlangs in Dubai. Dit geeft aan dat er nog immer sprake is van nervositeit op de financiële markten. De Commissie zal op 23 februari aanstaande komen met nieuwe Interimvoorspellingen voor de groei in 2010 en 2011 voor het eurogebied, de EU en de 7 grootste economieën van het Eurogebied (waaronder Nederland). Deze cijfers zijn derhalve nog niet beschikbaar bij de komende informele Europese Raad en de komende Ecofin Raad, al zal de Commissie dan wel trachten de meest recente ontwikkelingen te duiden.

Tijdens de Eurogroep is tevens de Luxemburgse minister van Financiën Juncker herkozen als voorzitter van de Eurogroep. Juncker was de enige kandidaat en is herbenoemd voor een periode van tweeënhalf jaar. De herbenoeming was noodzakelijk naar aanleiding van de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon. Ook is kort oriënterend gesproken over de opvolging van ECB Vicepresident Papademos. Tijdens de Eurogroep van februari zal hier verder over worden gesproken.

2. Werkprogramma Ecofin Raad

Het Spaanse Voorzitterschap presenteerde tijdens de Ecofin Raad het werkprogramma voor de komende zes maanden. De focus zal komen te liggen op het herstel van de economische groei. Hiervoor is een goede samenwerking met de Europese Commissie en het Europese Parlement noodzakelijk om van de EU2020 agenda een succes te maken. Een betere werking van de interne markt zal de groei ondersteunen en de concurrentiekracht van de Europese economie verbeteren. De door het Zweedse Voorzitterschap uiteengezette lijnen zullen worden gevolgd. Belangrijk hierbij is de wijze waarop de budgettaire en financiële exit-strategie vorm zal worden gegeven. Ook is het zaak op het gebied van toezicht snel overeenstemming te bereiken met het Europese Parlement, zodat de nieuwe regelgeving zo spoedig mogelijk effectief kan worden.

Tijdens de discussie over het werkprogramma gaf de Zweedse Minister Borg een toelichting op het Zweedse initiatief voor het laten bijdragen van financiële instellingen aan de kosten die gepaard gaan met toekomstige financiële instabiliteit. In Zweden dragen banken en andere kredietinstellingen sinds 2009 middels een permanente *stability fee* bij aan een Stabiliteitsfonds. Op deze manier zijn fondsen beschikbaar wanneer de overheidsfinanciën in de toekomst weer geraakt zouden worden door financiële instabiliteit. Het Spaanse Voorzitterschap stelde dat dit onderwerp zich wellicht uitstekend leent voor een bespreking tijdens de informele Ecofin Raad van april aanstaande.

3. Belastingpakket over de uitwisseling van belastinginformatie

Tijdens de Ecofin Raad stonden een vijftal fiscale punten op de agenda. Op verzoek van een aantal lidstaten zijn alle Richtlijnen en antifraude verdragen die zien op informatie-uitwisseling in één pakket besproken. Het betrof:

- de Spaartegoedenrichtlijn
- de Richtlijn Wederzijdse Bijstand bij Invordering
- de Administratieve Samenwerkingsrichtlijn
- het onderhandelingsmandaat antifraude verdragen met Andorra, Monaco, San Marino en Zwitserland
- het antifraude verdrag met Liechtenstein

Deze onderwerpen kwamen ook al aan de orde tijdens de Ecofin Raad van 2 december 2009. Destijds is over het pakket geen overeenstemming bereikt. Op voorstel van Nederland is de Richtlijn Wederzijdse Bijstand bij Invordering tijdens deze Ecofin uit het pakket gelicht, omdat deze geen directe relatie heeft met het mogelijk opheffen van het bankgeheim. Aansluitend heeft staatssecretaris de Jager zich met succes ingezet om lidstaten te overtuigen tijdens deze Ecofin Raad akkoord te gaan met deze Richtlijn.

De Richtlijn zal de bestaande Richtlijn over Wederzijdse Bijstand bij Invordering, die uit 1976 dateert, vanaf 1 januari 2012 vervangen. De grootste verbeteringen zijn:

- De procedures omtrent het invorderingsproces zijn versneld, waardoor de belastingschuld sneller en efficiënter over de grens kan worden ingevorderd.
- De werking van de Richtlijn wordt nu uitgebreid naar alle belastingen. Dit betekent dat ook lokale heffingen over de grens kunnen worden ingevorderd.
- Het bankgeheim mag geen weigeringsgrond zijn als er om informatie wordt gevraagd die benodigd is voor het invorderen van een belastingschuld.

Over de resterende elementen in het belastingpakket is nog geen overeenstemming bereikt. Deze onderwerpen zullen tijdens de Ecofin Raad van februari weer aan de orde komen.

4. Statistieken (Griekenland)

Zowel in de Eurogroep als in de Ecofin Raad is gesproken over Griekenland. In de Ecofin Raad zijn Raadsconclusies aangenomen over de tekorten en schuldstatistieken van Griekenland. Deze conclusies hebben betrekking op een Commissierapport waarin aangegeven wordt dat er ernstige tekortkomingen zijn geconstateerd wat betreft de nauwkeurigheid, transparantie, onafhankelijkheid, integriteit en accountability van het proces van dataverzameling. De Raadsconclusies benadrukken het prioritaire belang van het aanpakken van de geconstateerde tekortkomingen. De

Griekse regering wordt dan ook met klem verzocht de tekortkomingen op institutioneel, statistisch en governance gebied adequaat te adresseren. Gelijktijdig hieraan wordt de Commissie verzocht in februari een actieplan op te stellen dat bijdraagt aan het herstellen van het vertrouwen in de Griekse statistieken.

In februari zal de Ecofin Raad op dit onderwerp terugkomen. Daarbij is de ontstane situatie voor de Commissie nu ook aanleiding om te pleiten voor bevoegdheden voor Eurostat om audits te mogen uitvoeren die leiden tot betere notificaties van tekort- en schuld cijfers van lidstaten aan de Commissie. Op dit moment is Eurostat daar niet toe bevoegd. De Commissie zal hiertoe met een voorstel komen tijdens de Ecofin Raad van februari.

Zowel tijdens de Eurogroep als tijdens de Ecofin Raad is daarnaast gesproken over de actuele situatie in Griekenland. Griekenland heeft op 15 januari de jaarlijkse update van het Stabiliteitsprogramma bij de Commissie ingeleverd, waarin het land aangeeft het tekort in 2012 weer onder de 3% te willen hebben teruggebracht. Als eerste stap daartoe geeft Griekenland aan het tekort in 2010 terug te willen brengen van 12,7% van het BBP naar 8,7% van het BBP.

De ministers verwelkomden in een eerste reactie de ambities en maatregelen van Griekenland voor 2010 en gaven aan dat hiermee een goede eerste stap is gezet. Op onderdelen is echter specifiekere informatie nodig. Ook leunen de huidige plannen voor een groot gedeelte op maatregelen aan de inkomstenkant en op maatregelen die eenmalig van aard zijn. Verdere concrete stappen zijn dus noodzakelijk om de soliditeit van de plannen te onderpinnen.

Minister Bos heeft benadrukt er van overtuigd te zijn dat de Grieken de ernst van de situatie onder ogen zien. Het op orde krijgen van de overheidsfinanciën is dan ook primair een verantwoordelijkheid van Griekenland zelf. Naar aanleiding van de toelichting van de Griekse minister van Financiën Papaconstantinou gaf minister Bos tevens aan meer vertrouwen te hebben in de Griekse aanpak. Niettemin is van een definitief plan nog geen sprake; hiervoor is meer gedetailleerde informatie nodig over onder andere de geplande maatregelen.

Het Griekse Stabiliteitsprogramma wordt mogelijk al in februari in de Ecofin Raad besproken. Daarnaast zal Griekenland naar verwachting in februari in een vervolgstap van de buitensporigtekortprocedure, art. 126(9), terechtkomen. Dit zal leiden tot verscherpt toezicht van de Commissie en de Raad op de maatregelen die Griekenland zal moeten nemen om het buitensporige tekort te redresseren.